

Eduskunta
Kansanedustajat
00102 Eduskunta

Asia: Saamelaiskulttuurin asema Metsähallituksen uudelleenorganisointia koskevassa lainsäädännössä

Viite: HE 132/2015 vp

Saamelaiskäräjät vetoaa Suomen eduskunnan kansanedustajiin, että Te edistätte saamelaiskulttuurin suojaa sekä turvaatte saamelaiskulttuurin harjoittamisedellytykset Metsähallituksen uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön yhteydessä. Saamelaiskulttuurin harjoittamisedellytysten turvaamiseksi on välttämätöntä sisällyttää saamelaisten kotiseutualuetta koskevaa suunnittelua ja saamelaiskulttuurin heikentämiskieltoa koskevat säännökset uuteen lainsäädäntöön Metsähallituksesta. Samoin on välttämätöntä, että Te, arvoisat kansanedustajat, huolehditte siitä, että Metsähallituksen uudelleen organisoinnissa saamelaisten kotiseutualan valtion hallinnoimiin alueisiin ei mahdollisteta kohdistettavan nykyistä suurempia tuottovaatimuksia. Saamelaisten kotiseutualan valtion hallinnoimat alueet tulee siirtää kokonaisuudessaan julkisten hallintotehtävien taseeseen näihin alueisiin kohdistuvien yhteiskunnallisten velvoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Tällä tavalla toimien Suomen eduskunta kunnioittaisi saamelaisten asemaa alkuperäiskansana ja osoittaisi kantavansa edelleen huolta saamelaiskulttuurin harjoittamisedellytysten turvaamisesta. Tällainen ratkaisu olisi linjassa Suomen viimeaikaisen lainsäädäntökehityksen kanssa saamelaiskulttuurin heikentämiskielton osalta erityislainsäädännössä (kaivoslaki, ympäristönsuojelulaki ja vesilaki).

Useat kansainväliset ihmisoikeuselimet ovat viime vuosina osoittaneet huolensa siitä, että saamelaisilta puuttuu osallistumis- ja päätöksentekovalta asioissa, joilla on perustavanlaatuaista merkitystä heidän kulttuurilleen ja elämäntavalleen. Muun muassa YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova ihmisoikeuskomitea on suositellut, että Suomen tulisi lisätä ponnisteluja lainsäädäntömuutosten tekemiseksi saamelaisten oikeuksien täysimittaiseksi takaamiseksi heidän perinteisillä alueillaan varmistamalla, että saamelaisyhteisöjen oikeutta vapaaseen, ennalta tapahtuvaan ja informoituun osallistumiseen heitä koskeviin poliittisiin prosesseihin ja kehittämishankkeisiin noudatetaan ⁱ. Samansuuntaisia suosituksia ovat tehneet myös kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova rotusyrjinnän poistamista käsittelevä komitea ⁱⁱ, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitea ⁱⁱⁱ ja YK:n erityisraportoijat ^{iv}.

Saamelaisten kotiseutualueesta 90 % on Metsähallituksen hallinnoimia maa- ja vesialueita. On selvää, että metsähallituslaki on saamelaisille erittäin tärkeä laki, sillä saamelaiskulttuurin perusta on luonnonkäytössä ja luonnosta saatavissa resursseissa. Suomelle olisi ensiarvoisen tärkeää turvata Euroopan ainoan alkuperäiskansan kulttuurin elinmahdollisuudet lainsäädäntönsä kautta.

Hyvät kansanedustajat,

Saamelaiskäräjät vetoaa, että Te osoitatte Suomen edelleen olevan ihmisoikeusvaltio edistämällä ihmisoikeuksien toteutumista Suomessa osana kansainvälistä yhteisöä ja sisällytätte saamelaiskulttuurin suojaan liittyvät säännökset Metsähallitusta koskevaan lainsäädäntöön sekä varmistatte, että saamelaisten kotiseutualueen valtion hallinnoimat alueet eivät joudu voimakkaamman taloudellisen hyödyntämisen kohteeksi.

Inarissa Saamelaiskäräjien hallituksen puolesta

Tiina Sanila-Aikio
puheenjohtaja

Merk.
Esko Aikio
vs. ympäristösihteeri

Hallitus päätti vetoomuksesta 8.3.2016.

ⁱ Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (mm. CCPR/C/FIN/CO/6):
<http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=67713&nodeid=31460&contentlan=1&culture=fi-FI>

ⁱⁱ Kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskeva kansainvälinen yleissopimus (mm. CERD/C/FIN/CO/20–22):
<http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=67849&nodeid=31460&contentlan=1&culture=fi-FI>

ⁱⁱⁱ Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (mm. E/C.12/FIN/CO/5, E/C.12/FIN/CO/6):
<http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=67747&nodeid=31460&contentlan=1&culture=fi-FI>

^{iv} Alkuperäiskansojen oikeuksien erityisraportoiija Victoria Tauli-Corpuz 17.12.2015, ”Finland / Indigenous peoples: New bill threatens Sami’s rights to their traditional lands and livelihood”:
<http://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16897&LangID=E>